

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska (przewodniczący)

SSN Agnieszka Piotrowska (sprawozdawca)

SSN Maria Szulc

w sprawie z wniosku G. S.

przy uczestnictwie L. S.

o podział majątku wspólnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 26 lutego 2020 r.,

zażalenia wnioskodawczynie na postanowienie Sądu Okręgowego w K.

z dnia 16 listopada 2018 r., sygn. akt III Ca (...),

**oddala zażalenie, pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach
postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym
postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 2 sierpnia 2017 r. Sąd Rejonowy w K. dokonał podziału majątku wspólnego G. S. i L. S. stron. Po rozpoznaniu apelacji obu stron, Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 16 listopada 2018 r. uchylił postanowienie Sądu pierwszej instancji i sprawę przekazał temu Sądowi do ponownego rozpoznania stwierdzając, że Sąd Rejonowy nie rozpoznał istoty sprawy. W zażaleniu wniesionym na podstawie art. 394¹ § 1¹ k.p.c. wnioskodawczynie G. S., zarzucając naruszenie art. 386 § 4 w zw. z art.13 § 2 k.p.c., art. 233 w zw. z art.

391 § 1 w zw. z art.13 § 2 k.p.c., art. 381 i 382 w zw. z art.13 § 2 k.p.c. oraz art. 378 § 1 w zw. z art.13 § 2 k.p.c., wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje:

Przewidziane w art. 394¹ §1¹ k.p.c. zażalenie jest skierowane przeciwko rozstrzygnięciu uchylającemu wyrok i przekazującemu sprawę Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, stąd ocenie Sądu Najwyższego może być poddany jedynie ewentualny błąd sądu odwoławczego popełniony przy kwalifikowaniu określonej sytuacji procesowej jako odpowiadającej powołanej podstawie orzeczenia kasatoryjnego. Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie stanowiskiem, nierozpoznanie istoty sprawy zachodzi w sytuacji, w której sąd pierwszej instancji nie odniósł się do tego, co było przedmiotem sprawy, zaniechał w ogóle zbadania materialnej podstawy żądania, pominął całkowicie merytoryczne zarzuty zgłoszone przez stronę, rozstrzygnął o żądaniu powoda na innej podstawie faktycznej niż zgłoszona w pozwie, a także gdy nie uwzględnił (nie rozważył) wszystkich zarzutów pozwanego dotyczących kwestii faktycznych lub prawnych rzutujących na zasadność roszczenia powoda (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2012 roku, III SZ 3/12, niepubl. oraz z dnia 6 grudnia 2012 r., I CZ 168/12, OSNC 2013, nr 5, poz. 68).. Stwierdzone w rozpoznawanej sprawie przez Sąd Okręgowy uchybienia Sądu Rejonowego polegające na nieprzeprowadzeniu niezbędnych do prawidłowego rozpoznania sprawy - w ocenie Sądu pierwszej instancji - dowodów i niepoczynieniu niezbędnych ustaleń faktycznych wskazanych w apelacjach obu stron dawało podstawę do przyjęcia, że Sąd Okręgowy nie rozpoznał istoty sprawy w rozumieniu art. 386 § 4 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Przesłanka ta ma bowiem miejsce także w przypadku dokonania przez sąd pierwszej instancji oceny prawnej żądań obu stron bez ustalenia podstawy faktycznej, co wymagałoby poczynienia kluczowych ustaleń faktycznych po raz pierwszy w instancji odwoławczej; w takiej sytuacji uzasadnione jest uchylenie orzeczenia Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania ze względu na respektowanie uprawnień stron do ewentualnej powtórnej kontroli instancyjnej wyników postępowania dowodowego i ustaleń będących podstawą faktyczną orzeczenia

(por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2017 r., IV CZ 130/16, niepubl. i z dnia 24 października 2018 r., II CZ 52/18, nie publ.). Taka sytuacja wystąpiła w rozpoznawanej sprawie, stąd należy podzielić stanowisko Sądu Okręgowego zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia bez potrzeby szerszego przytaczania i powtarzania tych wywodów.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji (art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.).

jw